

[Borbjerg.]

paa Bornholm, Færøerne og i det sydlige Jylland med Sønderjylland, men først i 1932 i Hovedstaden, i det nordlige Jylland og paa Fyn.

Nu siger Ministeren, at Repræsentationen — nu retter jeg med det samme Ministeren, jeg gaar ud fra hans Mening, ikke fra hans Ord. — i det sydlige Jylland og Sønderjylland, paa Sjælland, Bornholm og Færøerne vil svækkes utilbørligt i Forhold til Repræsentationen i Hovedstaden, paa Fyn og i det nordlige Jylland. Dertil er nu at bemærke, at hvis det som Følge af, at Landstinget fornys i to Omgange, ikke kan være anderledes, maa man tage det med, hvis det ellers er rimeligt at gaa den Vej, og dernæst, at det netop træffer sig saa heldigt, at de Landsdele, for hvilke Repræsentationen efter Ministerens Mening svækkes, netop er dem, der har en stor Repræsentation, hvorimod de Kredse, hvis Repræsentation ikke svækkes ved denne Ordning, i hvert Fald for en væsentlig Del, nemlig for Hovedstadens Vedkommende, er dem, der har en for ringe Landstingsrepræsentation. Det var noget, som afdøde Landstingsmand Jørgen Pedersen i sin Tid fik gennemført, at Hovedstadens Landstingsrepræsentation blev grundlovfæstet — vi bekæmpede det, men det blev gennemført mod vor Villie. Men man grundlovfæstede ikke de andre Landstingskredse — ja, Bornholm og Færøerne skal af lokale Grunde have hver en Landstingsmand, men de øvrige Landstingskredses Repræsentation blev ikke grundlovfæstet. Der er altsaa intet i Vejen for at nedbringe denne Repræsentation, og hvis man gør det paa den meget retfærdige Maade, at man tager Hovedstadens Repræsentation som Norm og nedsetter de øvrige Landsdeles Repræsentation netop derefter, altsaa ved Landstingsvalg gennemfører lokalt fuld, lige Valgret mellem alle Landsdele — det, som Ministeren nu gør for Folketingets Vedkommende —, vil man netop naa ned til 69 Landstingsmænd.

Vi kan altsaa nedskære Landstinget med 7 Medlemmer uden Grundlovsforandring og uden at komme i Strid med et Lighedsprincip, tværtimod, vi vil netop gennem denne Nedskæring gøre Landstingets Sammensætning ligelig, hvad den nu ikke er. Ved ligelig forstaar jeg naturligvis ikke, at vi kommer bort fra den Ulighed, som kan fremgaa af de andre konservative Garantier, man desværre har givet det nuværende Landsting, altsaa den høje Aldersgrænse, de 19-tingvalgte. Maaské

vil de i kommende Tider faa stadig mindre Betydning. Det viser sig allerede for Aldersgrænsens Vedkommende, at f. Eks. Socialdemokratiet, et gammelt Parti som vort, skades ikke synderligt deraf, tværtimod, kan man sige. I 1924 mønstrede vi over 40 pCt. ved Landstingsvalget og kun godt 36 pCt. ved Folketingsvalget, altsaa det synes ikke, som om de gamle her i Landet er betænkelige ved den socialdemokratiske Revolution. (Afbrydelse: Det er de unge, der er betænkelige). Det synes snarere saaledes, de har endnu ikke Forstand nok, det er Sagen.

Landstinget vil fremdeles blive ulige- ligt. Her nævner Ministeren — og det er saa hans sidste Argument —, at det gaar ikke an at nedskære Landstingets Medlems- tal, saaledes som jeg her har anbefalet, for saa vil Forholdet mellem Folkerepræsentationen og de tingvalgte Antal blive forrykket til Skade for de landsvalgte og til Gunst for de tingvalgte, et ejendommeligt Argument fra den Side, som i 1920 i det høje Landsting var saa ivrig for at sikre en saa stor Repræsentation af tingvalgte, altsaa en saa stor Indflydelse for det gamle, afgaaende Landsting som vel muligt. Nu vender Ministeren Bøtten, hvad der ikke er sjældent — det er noget, Ministeren forstaar med en Færdighed, der kan faa selv en gammel Opportunist som mig til at blegne af Misundelse —, nu vender han ganske Bøtten og siger: Det gaar ikke an, for de tingvalgte vil derved faa større Betydning. Dertil er nu rigtignok at bemærke, at hvis Landstingets Sammensætning, bortset fra de tingvalgte, bliver mere ligelig, altsaa mere retfærdig — det kan altsaa ske uden Grundlovsforandring —, vil det i den kommende Tid komme til at virke saaledes, at de tingvalgte efter en Fornyelse ogsaa i højere Grad bliver Udtryk for denne mere ligelige Repræsentation af Landets Befolkning i Landstinget end nu.

Det, der ligger bagved, er vistnok, naturligvis ubevidst, Venstres Partiegoisme. Jeg sagde i 1923 — og jeg tror stadig, jeg har Ret —, at Venstres Partiegoisme, som særlig viser sig i saadanne Spørgsmaal som Valglove, er fuldkommen ubevidst og naiv. Var den endda bevidst og gennemtænkt, kunde man polemisere imod den med Argumenter, men den udstraalet af selve Partiets Væsen. Partiet kan slet ikke tænke eller føle anderledes. Det er det historiske Parti, Vor Herres udvalgte Parti, der gælder en helt anden Moral for det end for alle andre. Det kommer ganske af sig selv, naar de viser Partiegoisme, og saa er det egentlig